

neša paripović

galerija
zodijak
osijek

vlastimir
kusik

Nakon stanovite stanke u izložbenoj aktivnosti, galerija Zodijak predstavila je iz svoga programa radove beogradskog umjetnika Neše Paripovića. Izložba je bila postavljena u prostoru Studentskog centra — Centra mladih, a obuhvatila je umjetnikove radove s fotografijama, grafikama i filmovima projiciranim na otvorenju izložbe.

Akademski slikar Neša Paripović (Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Beogradu a Majstorsku radionicu Krste Hegedušića pohađao je u Zagrebu) pripada umjetnicima čiju umjetničku produkciju prepoznajemo kao pojavu Nove umjetničke prakse. Ta se umjetnička praksa javlja na planu umjetničke produkcije od polovice šezdesetih i u toku sedamdesetih godina, a osnovna joj je karakteristika upotreba različitih umjetničkih medija. Najčešće je riječ o upotrebi netradicionalnih likovnih medija (video, xerox, film, polaroid-fotografija), a kad se i primjenjuju tradicionalne tehnike i likovne discipline — slikarstvo, grafika ili skulptura — onda se podrazumijeva shvaćanje tih umjetničkih sredstava u najužem medijskom smislu.

Osam izloženih grafika Neše Paripovića karakterističan je primjer razumijevanja grafike kao likovne discipline u kojoj se potpuno identificira umjetnikova zamisao (ideja kao koncept kao poruka) s karakterom sredstva (medija) kojim se služi. Za grafiku je poznata i priznata kategorija značenja umjetnikova rukopisa na grafičkom listu. Tu zamisao Paripović prezentira do njezinih krajnjih granica realizirajući grafiku kao serigrafiju vlastita potpisa (rukopisa), odnosno kao grafički rukopis kao grafiku (tautologija u postupku i formulaciji ovog rada nije slučajna i pogrešna). Jednako tako napravljene su i grafike koje prezentiraju autorov tekst u rukopisu na kome autor izvodi određene intervencije mijenjajući smisao i sadr-

žaj samog teksta da bi sve to zajedno predstavio kao serigrafiju. Tako je potpuno personificirana umjetnikova ideja kao poruka u grafici shvaćenoj kao sredstvo za izravno prenošenje te ideje, lišeno svake vizuelne i oblikovne zakonitosti.

Radovi s fotografijom slično kao i filmovi Neše Paripovića polaze od umjetnikove ideje koja je u biti aprioristička odnosno unaprijed određena, kako na razini vlastite ideje-poruke tako i na planu realizacije. Autor se služi fotografijom i filmom isključivo kao sredstvom kojim se realizira unaprijed zadana zamisao zasnovana na radnom postupku krajnje minimalizirane aktivnosti, pri čemu su film i fotografija registracija toga procesa. Artificijelne komponente samog medija (slikovnost fotografije, filmska slika, kadar filma) te autorova ideja kao smisao i sadržaj rada čine tako i sam sadržaj umjetnikova koncepta i namjere. Iz toga proizlazi zaključak, kako u predgovoru kataloga kaže Ješa Denegri, kritičar i teoretičar umjetnosti: da je »u Paripovićevom slučaju realizacija rada relativno jednostavna, a bitno zasnivanje rada odvija se u umjetnikovu razmišljanju koje traje vrlo dugo i prije nego što donese odluku o materijalizaciji tog razmišljanja«.

Galerija Zodijak predstavila nam je zanimljivog i značajnog autora toga umjetničkog pravca, pravca i pojave u umjetnosti čije rezultate i vrijednosne domete kritika i teorija umjetnosti s pravom, usprkos nerazumijevanju i osporavanju s pozicija tradicionalnih shvaćanja umjetnosti, označuju kao najznačajniju pojavu suvremene umjetnosti. Tako je ova galerija izvršila svoju obvezu, kao što je i dosad činila, da nam prezentira najznačajnije i najtipičnije pojave suvremene jugoslavenske umjetničke prakse i produkcije.